



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.  
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De  
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.  
Prælectiones Theologicae Posthvmæ**

**Lessius, Leonardus**

**Lovanii, 1645**

Dvb. 5. De alijs effectibus Eucharastiæ.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Quid, si sumatur in peccato mortali sine attritione?

beat eius saltem attritionem cum bona fide, tunc non confert gratiam: tamen, si impedimentū auferatur, dum adhuc saluæ sunt species, valde probabile est gratiā conferre. Docent ijdē Doctores. Ratio est; Quia ipsum Sacramentū tunc adhuc est in homine: ergo sublato impedimento poterit suū effectū conferre. Sic cibi corporales, si aliquod sit impedimentū in stomacho, non profunt, quo sublato incipiunt prodesse. Confirmatur; Quia cetera Sacramenta conferunt suum effectum fictione recedente, eō quōd sint actiones Christi, quæ secundū se sunt viuæ: atqui in Eucharistia est Christus ipse: ergo, etsi in sumptione non habuit effectum propter impedimentum; tamen sublato impedimento proderit, cum adhuc præsens sit.

Recedente impedimento videtur prodesse.

DVBIVM V.

De alijs effectibus Sacramenti Eucharistia.

12

**D**ico Primò, Secundus effectus Sacramenti Eucharistia, est remissio peccatorum ex opere operato quo ad culpam.

Tribus casibus Eucharistia remittit mortale, sed tantum per accidens.

Culpa quidē mortifera per accidens remittitur in hoc Sacramēto, idque in tribus casibus. Primò, Si quis existat in peccato mortifero, cuius non sit sibi conscius propter obliuionem, vel ignorantia crassam; concipiat tamen attritionem in genere de peccatis suis, & sic accedat. Secundò, Si quis sibi conscius sit, & non habens copia confessoris, concipiat attritionē, existimans bona fide esse contritionem. Tertio, Si ex inculpato errore existimet etiam attritionem cognitam sufficere. His tribus casibus debetur peccatum mortale vi huius Sacramenti, sed per accidens; id est, non ex primaria Christi institutione, & intentione suscipientis.

13 Per se remittit venialia.

Culpa autē venialis remittitur directè vi huius Sacramenti, vt colligitur ex Concil. Trid. sess. 13. c. 2. cum ait, *Hoc Sacramentum esse antidotum, quo liberamur à culpis venialibus, & præseruamur à mortalibus*: aperte insinuans hoc Sacramentum per se, & directè delere venialia, non autē sic mortifera; sed per se à mortiferis præseruare. Porro duobus modis culpa venialis per hoc Sacramentū remittitur: Primò, Ex opere operato. Quod probatur, Tum quia sumitur per modū alimenti spiritualis, ac proinde instaurat ruinas quotidianarum imperfectio- num; sicut corporis alimentum instaurat id, quod calore natiuo absumentur. Tum quia hoc Sacramē- tum ordinatur ad perfectam vnionem nostri cum Christo, cui vnioni culpa venialis aliquo modo repugnat; ac proinde vi huius Sacramenti deleri debet. Secundò, Ex opere operantis. Nam excitat ad actus charitatis, quibus peccata venialia remittuntur.

14 Quæ ad hoc requiratur dispositio.

Petes; Quæ dispositio requiratur, vt hoc Sacramentum ex opere operato culpas veniales deleat? Respondeo, In homine iusto non videri aliā dispositionem requiri, quàm vt non habeat actualem affectum huius peccati. Si enim potest tollere peccatum mortiferum sine dispositione quæ per se sufficiat; cur non etiam culpam venialem, cum ad hanc tollendam sit institutum? Adde, Hoc ceteris Sacramentis esse commune.

Remittit poenā temporalem solum con- comitāter.

Pœna verò temporalis peccatorum nō remittitur ex opere operato per Eucharistiā, vt est Sacramentum; vt rectè D. Thomas art. 5. Ratio est, Quia vt Sacramentum, non est instituta ad satisfactionem seu remissionem pœnæ, cum pœna non habeat repugnantiam cum vnione charitatis; sed

vt alimentum spiritale charitatis. Confirmatur; Quia, quatenus est Sacrificium, instituta est ad remissionem pœnarum; ergo non erat necesse, vt remitteret pœnam quatenus Sacramentum. Concomitanter tamen, & interuentu operis operantis potest pœnam tollere: quatenus ad feruorem charitatis excitat, quo etiā pœna condonatur. Actus quoque ille, quo quis communicat, cum sit actus religionis, non solum est meritorius sed etiam satisfactorius; ac proinde potest referri ad remissionem pœnæ temporalis, siue pro nobis; siue pro alijs. Vide D. Thomam art. 7.

Dico Secundò, Tertius effectus est, Præseruare à futuris tentationibus & peccatis. Ioan. 6. v. 53. *Nisi manducaueritis Carnē filij hominis, & biberitis eius Sanguinem, non habebitis vitam in vobis*; id est, non retinebitis vitā spiritalem gratiæ, sed illam facillè amittetis, victi tentationibus; vt Cyrillus, & multi alij exponunt, & Cyprianus de oratione Dominica super versum, *Panem nostrum* &c. Idem docet Concilium Trid. loco citato. Fit autem hæc præseruatio tripliciter. Primò, Augendo habitū charitatis: vnde efficitur robustiores, & propensiores ad diuinā. Secundò, Protegēdo nos ab insidijs & tentationibus dæmonis & carnis; idque compescendo dæmonem, ne tantum noceat, quantum alioqui posset & vellet (de quo vide Chryostomū homil. 45. in Ioannē); & minuendo fomitis vires, vel sublatis occasionibus quæ fomitem excitant, vel ardore corporis minuendo, vel oblati occasionibus quæ moderentur fomitem; vel alio modo. De quo vide Bernardum serm. de cœna Domini; & Cyrillū lib. 4. in Ioan. c. 17. Si enim Dominus mulierem, quæ fimbriam vestimenti dumtaxat cum fide tetigit, à fluxu sanguinis liberauit, quanto magis suo contactu eam carnem à fluxu libidinis liberabit, cui intimè & substantialiter coniungitur? Tertio, Præueniendo per sanctas inspirationes, & pias affectiones, quibus ad bona opera excitamur, & corroboramur, & facillè tentationibus resistimus: eorum enim auxiliorum Eucharistia est causa, quæ opportuna sunt ad vitam spiritalem, & vnionem cum Christo conseruandam. Non tamen vna sumptio id præstat per totam vitam, sed ad tempus; & tunc rursus sumere oportet, si diuinis præsidijs copiose volumus fulciri. Vide D. Thomam art. 6.

15 Tertius effectus, præseruare à futuris peccatis.

Idque tribus modis.

Dico Tertio, Quartus effectus est delectatio spiritalis; sicut cibus corpori delectationem sensibilem adfert. Patet hoc ex officio de sanctissimo Sacramēto, & ex Concil. Viēnsi, titulo de Reliquijs, & veneratione Sanctōrum: *In hoc, inquit, Sacramento habetur omne delectamentum, & omnis saporis suauitas, ipsaque dulcedo Domini degustatur.*

16 Quartus effectus, dat spiritalium delectationem.

Dico Quarto, Quintus effectus est gloriosa resurrectio corpori. Corpus enim Christi gloriosū, nostro corpori substantialiter coniunctū, relinquit in eo veluti semen gloriose resurrectionis. Docet Irenæus lib. 4. cōtra hæreses c. 44. *Quomodo dicunt carnem, inquit, in corruptionem deuenire, & non percipere vitam, quæ Corpore Domini & Sanguine alitur? Et infra, Corpora nostra, Eucharistiam percipientia, iam nō sunt corruptibilia, spem resurrectionis habentia.* Idem docet Hilarius lib. 8. de Trinitate, Greg. Nissenus oratione Catechetica c. 37. Cyrill. lib. 4. in Ioan. c. 14. & 15. Colligitur aperte ex c. 6. Ioan. v. 54. vbi Dominus ait, *Qui manducat hunc panem, viuet in æternum: & ego resuscitabo eum in nouissimo die.*

17 Quintus effectus, glorificat corpora in resurrectione.

Vbi nota,

Qualiter id fiat.

Vbi nota, Hoc non ita intelligendum, quasi Christi Corpus aliquam qualitatem creatam corporibus nostris imprimat, cuius virtute ipsa rebungunt; sed quod ipsa diuinitas, quæ est virtus operariua illius corporis, moraliter maneat applicata nostris corporibus, & ad excitanda in vitam immortalem, & gloriosam; idque propter illius viuifici Corporis sumptione: quod perinde est, ac si vis aliqua creata, cuius virtute resurgeremus, nobis imprimeretur. Nam, quod illa vis creata corporibus nostris impressa præstaret, id præstabit multo melius & efficacius ipsa virtus diuina vbi que præfens, & ratione sumptionis Eucharistia

moraliter ad hoc determinata. Vnde secundum æstimationem moralem, non minus Eucharistia præstat ad resurrectionem, quam si qualitate creatam imprimeret. Vnde patet duplici titulo nobis conferendam gloriosam resurrectionem. Primò, Ratione animæ beatæ, quæ tale domicilium postulat. Secundò, Ratione sumptionis Eucharistia per corpus.

*Vide lib. 12. de Perfectionibus diuinis c. 15. vbi pulchrè docetur quomodo sumptione Eucharistia efficiamur immortales, & spiritum Christi per quandam quasi vnionis hypostatica extensionem contrahimus, vt hoc modo Deus nos sanctificet, & ad suam unitatem & vitam redigat.*

## QVÆSTIO LXXX.

### De Sumptione huius Sacramenti.

#### In Duodecim Articulos diuisa.

1 Varii modi manducandi Christi.

**N**otandum est circa art. 1. 2. & 3. quinque modis Christum posse manducari. Primò, *Spiritualiter secundum diuinitatem*: quomodo ab Angelis & Beatis manducatur per visionem & beatam fruitionem, sine integumentò. De quo vide Bernar. serm. 33. in Cantica. Secundò, *Spiritualiter secundum naturam assumptam*: quomodo manducatur ab ijs, qui Christo fide & dilectione adherent. De quo videtur loqui Augustinus Tract. 25. in Ioannem; *Vt quid paras dentem, & ventrem? Crede, & manducaſti. Credere enim in eum, hoc est panem viuum manducare.* Tertio, *Spiritualiter vt est sub Sacramento*: quomodo manducant ijs, qui spiritualiter, & desiderio cum sacerdote communicant. Quarto, *Sacramentaliter tantum*: sicut peccatores, qui cum peccati mortiferi conscientia accedunt. Vide D. Aug. Tract. 26. in Ioan. Quintò, *Sacramentaliter & spiritualiter simul*: sicut quando cum fide & deuotione suscipitur Sacramentum.

*Reliqua vide apud D. Thomam.*

#### ARTICVLVS IV.

#### Vtrum Peccator sumens Corpus Christi sacramentaliter, peccet?

2 Hæretici negant.

**H**æretici Calvinistæ & Lutherani docent peccatorè, quò pluribus peccatis est inquinatus, eò aptiorem esse Eucharistia percipiendæ. Ratio illorum est; Quia præcipuus Eucharistia fructus est remissio peccatorum. Quò ergo plura peccata fuerint, eò maior erit fructus.

3 Catholici affirmant.

Sed fide tenendum est; Peccatorem, qui sibi alicuius peccati mortiferi est conscius, si ante poenitentiam, acceperit Eucharistiam, mortiferè peccare. Ita definit Concilium Tridentinum sess. 13. can. 5. & 11. & docet eap. 2. & 7.

4 Prob. Ex scriptura.

Probatur Primò, Ex scripturis 1. ad Cor. 11. v. 28. *Probet autè seipsum homo, & sic de pane illo edat, & de calice bibat; qui enim manducat & bibit indigne, iudicium sibi manducat & bibit; non dijudicans Corpus Domini.* Respondent hæretici, ibi agi de probatione nostra fidei; & illum sumere indigne, qui sine fide sumit: dignè autem, qui cum fide: cum fide autem sumere eum, qui credit sibi per Christum condonari peccata. Sed Primò, Hæc expositio euerit illorù

sententiam. Nam si requiritur fides tanquam præparatio necessaria: ergo effectus huius Sacramenti non est remissio peccatorum: nam remissio peccatorum, illorum sententiâ, fit per fidem, quæ iuxta illos sola iustificat, efficiens vt peccata non impuntur; ac proinde soli iustificati dignè accedunt. Deinde, hæc expositio est contra Apostolum. Nam Apostolus ibi non reprehendit Corinthios de incredulitate, sed de prauis moribus; vt patet ex sequentibus verbis. Denique est contra sententiam omnium Patrum, qui hunc locum tractant.

Probatur Secundò, Quia figuræ huius Sacramenti non poterant sumi nisi à legaliter mundis; vt patet de Agno paschali, Num. 9. & 2. Paralipom. 30. vbi præcipitur, vt is, qui non fuerit purificatus suo tempore, differat Phasem in proximum mensem. Item patet de carnibus sacrificiorum, Leuit. 22. vbi dicitur, *Si quis immundus de illis comederit, Peribit coram Domino.* Denique patet de Panibus propositionis, 1. Regum 21. de quibus vide Hieronymum in 1. caput ad Titum. Ergo ipsa veritas non potest sumi, nisi à mundis spiritualiter. Ad quod significandù Dominus Ioannis 13. prius Discipulorum pedes lauit, quàm eis hoc Sacramentum præberet.

Probatur Tertio, Ratione: Qui sumit hoc Sacramentum in peccato mortifero, quantù in ipso est, falsam reddit huius Sacramenti significatione. Nam hoc Sacramentum significat Corpus Christi mysticum Christo capiti per fidem & charitatè vnitum; & eum, qui sumit esse de illo corpore; vt patet ex Apostolo 1. ad Cor. 10. v. 17. *Vnus panis, & vnus corpus sumus, qui de vno pane participamus:* quibus verbis insinuat eos, qui hoc Sacramentum sumunt, debere esse membra vnus corporis, & herere cum vno capite, & eodem spiritu viuere; vt ostendit D. Augustinus Tract. 26. in Ioannem. Et Confirmatur, Nam hoc Sacramentum datur tanquam alimentum vitæ spiritualis, Ioannis 6. *Caro mea verè est cibus:* ac proinde significat, eum, qui sumit, debere spiritualiter viuere.

Probatur Quarto, Ab irreuerentia: Quia cum hoc Sacramentum cõtineat realiter ipsum fontem sanctitatis, is qui accipit in peccato, grauem irreuerentiam in ipsum cõmittit; præsertim, cum intra se, suaque viscera ipsum sumat. Secus esset, si quis

Refellitur hæreticorù interpretatio de probatione requisita ab Apostolo 1. Cor. 11.

4 2. Prob. à figuris.

3. Prob. Ratione. Peccator quodam modo falsificat significationem huius Sacramenti.

5 4. Prob. Ab irreuerentia.